

نکات و سوالات مهم درس نهم

تهیه و تدوین: حسن نظری

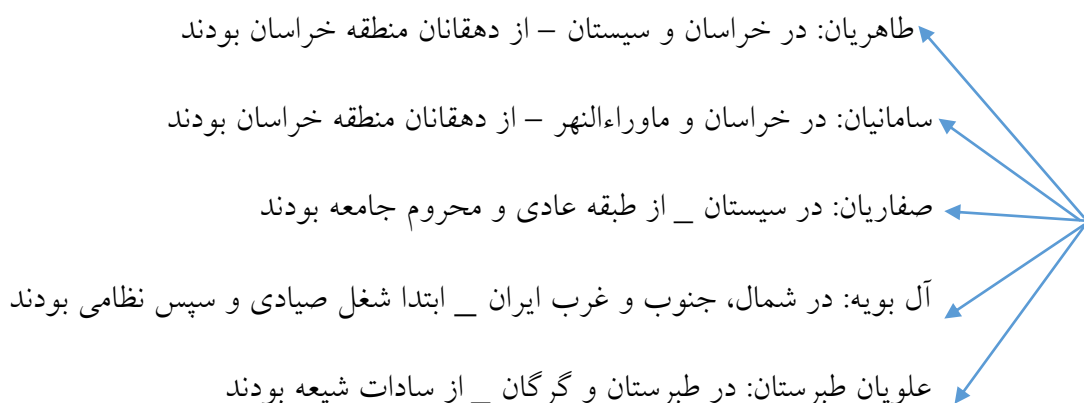
چه زمینه هایی موجب تأسیس سلسله های ایرانی مسلمان شد؟

فعالیت ها و مبارزات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در دو قرن اول هجری، زمینه را برای شکل گیری سلسله های ایرانی فراهم آورد. خلفای بنی عباس به این نکته پی بردند که برای آرام ساختن شورش ها و اعتراضات ایرانیان، باید در شیوه اداره حکومت آن ناحیه تغییر ایجاد شود و بنابراین نخستین سلسله های ایرانی مسلمان شکل گرفت.

نخستین سلسله ایرانی بعد از اسلام کدام است؟

الف) صفاریان ب) طاهریان * ج) سامانیان د) آل بویه

حکومت های مهم ایرانی مسلمان را به همراه محدوده قلمرو و خاستگاهشان نام ببرید.

صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را مشخص کنید:

« حکومت صفاریان و زیاریان با فرمان و تأیید خلفای عباسی به قدرت رسیدند » (غ)

رابطه سلسله های ایرانی با خلافت عباسیان چگونه بود؟ با ذکر سه مورد

– برخی سلسله ها از ابتدای تأسیس تا زمان انقراض، مطیع خلیفه عباسی بودند مثل سلسله های طاهریان و

سامانیان

– برخی حکومت ها در تأسیس به خلفای عباسی متکی نبودند اما در برخی مواقع و به ضرورت، با خلفا

پیمان دوستی بستند و مطیع آنها شدند همانند سلسله صفاریان و زیاریان

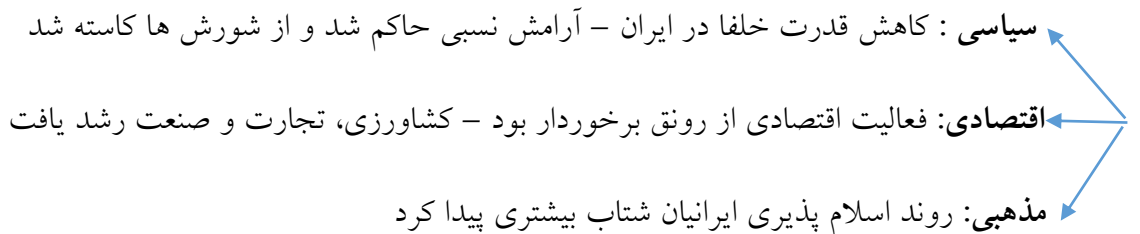
– برخی از سلسله ها نیز از ابتدای پیدایش تا زمان انقراض، دشمن خلفا باقی ماندند مثل علویان طبرستان

کدام سلسله ایرانی موفق شد بغداد را فتح کند؟ امیران این سلسله چه برخوردی با خلیفه عباسی داشتند؟

الف) طاهریان – احترام خلیفه را نگه داشتند (ب) زیاریان – خلیفه را از بین بردند

ج) صفاریان – خلیفه را زندانی کردند (د) آل بویه – احترام خلیفه را نگه داشتند *

پیامدهای سلسله های ایرانی در حیطه سیاسی، اقتصادی و مذهبی را ارزیابی کنید.

حکومت های ایرانی مسلمان چه تأثیری بر زبان و ادبیان فارسی داشتند؟

تأسیس حکومت های ایرانی سرآغازی بر توجه و حمایت از زبان و ادب فارسی بود. امیران و حاکمان ایرانی، شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می کردند. رودکی و فردوسی از شعرای مشهور عصر سامانی هستند. همچنین چندین اثر علمی در این دوره به زبان فارسی تألیف شد. مثل ترجمه تاریخ طبری و کتاب حدودالعالم من المشرق الی المغرب در حیطه علم جغرافیا.

جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید:

« در سده های نخستین هجری مهمترین مراکز آموزشی بودند» (مساجد)

معلم دوم لقب کدام یک از فیلسوفان ایرانی است؟

الف) فارابی * ب) ملا صدرا ج) ابن سینا د) علامه طباطبایی

ابن سینا چه جایگاهی در فرهنگ و تمدن ایرانی دارد؟

بوعلی سینا از جمله عالمان و دانشمندان بزرگ جهان اسلام می باشد. وی در عصر سامانیان و آل بویه، خدمات زیادی به فرهنگ اسلامی و ایرانی ارائه داشته است. بوعلی در علم فلسفه و پزشکی، تألیفات متعددی دارد از جمله:

کتاب شفا : یک دایره المعارف علمی به خصوص در علم فلسفه و به زبان عربی تألیف شده است

کتاب دانشنامه علایی: در علم فلسفه و به زبان فارسی

کتاب قانون: در علم طب و پزشکی و به زبان عربی